T.C. DANIŞTAY 10. DAİRE E. 2006/6659 K. 2007/1390 T. 19.3.2007

…Adalet Bakanlığı'na özel af amaçlı başvurunun reddi…

Cumhurbaşkanı'nın Anayasa'nın yukarıda sözü edilen 104/2-b maddesindeki "özel af" yetkisini, koşulları taşısalar bile her başvuru sahibi hükümlü için kullanmak zorunluluğu bulunmamaktadır. Başka bir anlatımla, Cumhurbaşkanı bu konuda mutlak bir takdir yetkisine sahip iken; Adalet Bakanlığı, koşulları taşıyan her başvuruyu, yukarıda özetlenen Genelgedeki prosedüre uygun olarak, Cumhurbaşkanı'nın takdirine sunma konusunda "bağlı yetki" içindedir.

Anayasanın 104/2-b maddesi uyarınca cezaların affedilmesi istemiyle yapılan başvurular üzerine, hükümlünün sağlık durumunun, sürekli hastalık, sakatlık ve kocama derecesinde olup olmadığına ilişkin olarak davalı idarece yapılan değerlendirme sonucunda, hükümlünün durumunun Anayasanın 104/2-b maddesi kapsamında olmadığının anlaşılması halinde, elde edilen bilgi ve belgelerin, af istemi hakkında nihai kararı vermeye yetkili olan Cumhurbaşkanı'nın takdirine sunulmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilmeyerek, af başvurusunun davalı idarece reddedilmesine ilişkin işlem; ilgililerin hukuki durumunu etkileyen, kesin ve yürütülmesi zorunlu nitelikte bir idari işlem olduğundan, bu işlemlere karşı açılan davanın esasının incelenerek bir karar verilmesi gerekmektedir.

T.C. DANIŞTAY 12. DAİRE E. 2005/6811 K. 2006/1959 T. 15.5.2006

…Personel Devam ve Kontrol Sistemi Uygulaması Projesi" kapsamında, projeyi üstlenen firma tarafından personelin parmak izlerinin alınması konusunda tesis edilen işlem…

Hukuk aleminde idarenin değişiklik, yenilik doğuran irade açıklamaları şeklinde genel ifadesini bulan "idari işlem"ler, Anayasal sınırlar içinde "görev ve yetkilere haiz olan idarenin yükümlülüklerini yerine getirme ve özellikle kamu hizmetlerini görebilmede sahip olduğu başlıca vasıtalardan biridir. Kişilerin hukuksal durumlarının, statülerinin belirlendiği idare hukuki alanında bu statülere giriş ve çıkış hep idari işlemler vasıtasıyla olmaktadır.

Yasal bir tanımı olmayan, idari işlemin nitelikleri öğreti ve idari yargı kararlarıyla belirlenmektedir. Buna göre, bir tasarruf veya kararın idari işlem sayılabilmesi için bunun bir kamu kurumunca ya da idare örgütü içinde yer alan bir idari makamca verilmiş olması ve idarenin idare hukuku alanında gördüğü idari faaliyetlerle ilgili bulunması gerekir.

İdari işlemlerin genel kabul görmüş temel nitelik ve özellikleri olarak tek yanlılık, kanunilik ve uygulanabilirlik olarak sıralanabilir.

İdari yargı yerinde iptal davası açılabilmesi için idari işlemin kesin ve yürütülebilir olması zorunludur. Kesin ve yürütülebilir bir işlem deyimi; işlemin tamamlanması için

gerekli idari usul kuralları uygulanarak yetkili kamu görevlisi veya görevlileri tarafından imzalanan, bu durumu ile uygulamaya konulan ve kendi başına hukuki sonuçlar doğuran, idarenin tek taraflı ve buyurucu gücüne dayanan işlemleri ifade etmektedir.

Dosyanın incelenmesinden; Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nda görev yapan memur, işçi ve sözleşmeli personelin parmak izlerinin önceden kayıt altına alınmak suretiyle işe giriş ve çıkışlarında parmak izi yöntemiyle mesaiye devamlarının kontrol edilmesi amacını taşıdığı anlaşılan "Personel Devam ve Kontrol Sistemi Uygulaması Projesi" kapsamında, projeyi üstlenen firma tarafından personelin parmak izlerinin alınması konusunda tesis edilen 16.6.2005 günlü ve 4488 sayılı işlemin iptali istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Davacı sendika üyelerinin, işe devamlarının kontrolü amacıyla parmak izlerinin bilgisayar ortamına aktarılması, her mesai günü uygulamanın yinelenerek devam edecek olması ve personelin başlangıçta parmak izlerini alacak kişilerin kamu görevlisi olmaması hususları birlikte ele alınıp değerlendirildiğinde, dava konusu işlemin çalışanların hukuki durumlarında değişiklik yaratan kesin ve yürütülebilir bir işlem olduğu kanaatine varılmaktadır.

Bu nedenle, dava konusu işlemin idari yargı denetimine tabi, yürütülmesi zorunlu ve davacı açısından hukuksal sonuç doğuran bir işlem olması hususu gözetildiğinde, iptali istemiyle dava açabileceğinin kabulü zorunludur.

T.C. DANIŞTAY 6. DAİRE E. 2010/13189 K. 2013/4608 T. 2.7.2013

…plan değişiklik talebinin reddi…

Dosyanın incelenmesinden, uyuşmazlık konusu Samsun İli, Atakum İlçesi, … ada, … ve … sayılı parsellerin 1987 yılından bu yana imar planında okul alanı fonksiyonunda olduğu ve bu amaç için kamulaştırılmadığı, davacı tarafından taşınmazların kamulaştırılmaması nedeniyle parsel sahiplerinin uzun süredir mağdur edildiği, mülkiyet haklarının kısıtlandığı gerekçesiyle davalı idareye başvuruda bulunularak taşınmazlarla ilgili olarak planda değişiklik yapılabilmesi yolunda uygun görüş verilmesinin talep edildiği, ayrıca bedelsiz olarak elde edilebilecek başka bir taşınmazın eğitim tesis alanı olarak planlanmasının da öngörüldüğü anlaşılmaktadır

Bu anlamda, plan değişiklik talebine olumsuz görüş verilmesine ilişkin davalı idare işleminin davacının başvuru dilekçesinde yer alan taleplerinin niteliği gereği, taşınmaz maliklerinin mülkiyet hakkı kullanımını doğrudan kısıtladığı, planda değişiklik yapılması aşamasında mevzuat gereği davalı idarenin görüşünün alınmasının zorunlu olduğu ve planlamaya doğrudan etki ettiği açık olup, kesin ve yürütülebilir nitelikte bir işlem olduğu görüldüğünden, aksi yönde verilen İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamıştır.

T.C.

DANIŞTAY

10. DAİRE

E. 1996/3286

K. 1998/4670

T. 30.9.1998

*…**yaptırım tehdidi taşıyan ikaz…***

Dava dosyasının incelenmesinden, davacı şirketin sahibi olduğu seyahat acentasının anılan Yasa hükmü gereğince yazılı olarak ihtar edildiği, faaliyetlerin 1618 sayılı Yasa'ya uygun sürdürülmemesi halinde işletme belgesinin iptal edileceğinin dava konusu ihtar yazısında belirtildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, iptal davasına konu edilen ihtar işleminin kesinleşmesi, ihtara sebep olan davranışın tekrarlanması halinde seyahat acentası belgesinin bakanlıkça iptal edilmesi sonucuna neden olacağından, dava konusu işlemin idari yargı denetimine tabı kesin ve yürütülmesi zorunlu, hukuksal sonuç doğuran bir idari işlem olduğunun kabulü gerekmekte olup: aksi yönde verilen kararda hukuki isabet bulunmamaktadır.

T.C.

DANIŞTAY

13. DAİRE

E. 2011/2383

K. 2011/3671

T. 12.9.2011

4054 Sayılı Kanunun 9. maddesinin 1. fıkrasında, Kurul'un, ihbar, şikayet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya re'sen bu Kanun'un 4., 6. ve 7. maddelerinin ihlal edildiğinin tespiti halinde, ilgili teşebbüs veya teşebbüs

birliklerine bu Kanun'un Dördündü Kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildireceği 3. fıkrasında, Kurul'un, 1. fıkraya göre bir karar almadan önce ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine ihlale ne şekilde son vereceklerine dair görüşlerini yazılı olarak bildireceği; 4. fıkrasında ise, Kurul'un, nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda, ihlalden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabileceği hükme bağlanmıştır.

Dava konusu Rekabet Kurulu kararı; 4054 Sayılı Kanunun 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca tesis edilen, dikey ilişkinin 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 Sayılı Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanabildiği, bahse konu dikey ilişkiye 4054 Sayılı Kanunun 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağı, bu sebeple taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 Sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı konusunda uyaran bir işlem olup, işlemde 9. maddenin 4. fıkrasında öngörülen geçici tedbir niteliği de bulunmamaktadır.

İdari işlemlerin yukarda belirtilen niteliği ve davaya konu işlemin içeriği birlikte değerlendirildiğinde; davaya konu Kurul kararının, kesin ve yürütülebilir bir işlem olmadığı, buna karşılık takdirin dikey anlaşmanın taraflarında olmak üzere, Kanun'un 4. maddesine aykırı görülen dikey anlaşmaya son verilmesi konusunda uyarılmasına ve ilgililerin bilgilendirilmesine yönelik bir işlem olduğu anlaşılmaktadır.